

EDINOST

Glasiilo Slovenskega političnega društva za Primorsko

»V edinosti je moč.«

«EDINOST» izhaja 3 krat na teden vsako sredo in sabote o poludne. Cena za vse leto je 6 gld., za polu leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri opravištvu in v trafikah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovščini po 6 kr. — Naročnine, reklamacije in inserate prejema Opravištvo, via Torrente, »Neva tiskarna«.

Val dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrente« »Nuova Tipografia«; vsek mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznaila in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglasih z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Cesarjev rojstveni dan

se je po vseh deželah široke naše države izvenredno slovesno praznoval, navdušenje je bilo občno, od ruske in pruske meje do Adrije, do Črne gore in Priepolja se je razlegalo streljanje in zvonjenje, razlegala se v mnogih jezikih navdušeno pesen: »Bog ohrani nam cesarja. To je pač neorčljivi dokaz, kako tesno so spojena avstrijska ljudstva z staroslavno vladarsko hišo, kako zvesto so jej udana in kako presrečno ljubezen gojé do nje.

Tudi Trst je dostojno in sijajno praznoval ta veseli dan; ne navadne slovesnosti, ampak ljudska čutila, občno navdušenje mu je vtisnolno pravi pomen, pravo veljavo, in to je posebno v Trstu toliko pomenljive, ker jasno priča, kako neznatna je ona stranka, o katerej je toliko hrupa; ta dan si ni upala na svitlo i najmanjši oblaček ni kril občnega veselja i navdušenja. Ko je na večer na velikem trgu igrala vojaška banda, zbrala se je nenavadno velika, rekel bi nepregledna množica ljudstva, in ko se je banda potem napotila pred deželnega namestništva palačo ter zaigrala narodno himno, zaorilo je ljudstvo, da se je do oblakov razlegalo. Nepreznirna množica je potem spremljala bando do vojašnice. Ko se je množica valila po korsi, obrnol je društvo »Avstrija« električno luč na ulico in to je bil pogled, da je očaral vsako oko. Pred vojašnico je banda zopet zaigrala narodno himno in bilo je zopet burno navdušenje.

Mej tem pa so se zbrali veterani,

društvo Operaia in Società facchini na dvorišču velike vojašnice ter z muziko in plapolajočimi prapori napotili skoz korsi pred palačo deželnega namestništva. Na čelu je stopala in igrala veteranov muzika, za njo so korakali veterani z užganimi plamenicami, za njimi Unione Operaia i nazadnje Società facchini z svojo muziko, prapori in plamenicami. Tudi na ta sprevod je društvo »Austria« obrnola električne žarke. Pred palačo deželnega namestništva je muzika zaigrala narodno himno, katero je ogromna množica navdušeno pozdravila. Veteranov načelnik je potem nagovoril veterane ter končal govor s trikratnim nazdravom na cesarja, v kateri je tisočerna množica burno poslegla. Enako se je godilo pred stanovanjem vojaškega poveljnika. V pozno noč je bilo vse živo po ulicah.

Drugi dan zjutraj ob petih so naznanili kanoni z grada, da je napočil svečani dan. Ladije v luči so k višku potegnole svoje zastave in razvili so jih tudi konsulati. Vojaška banda je svirala po mestu, spremljana zopet od mnogobrojne množice. Ob 9 se je začela slovesna božja služba v katedrali sv. Justa, obhajal jo je škof dr. Glavina z veliko asistenco.

Zvečer je društvo »Avstrija« priredilo v vrtu »Mondo nuovo« prekrasno veselico. Ves veliki vrt je bil v luči, v ognji, izvrstno je bilo vse vrejeno. Zbralo se je k veselici toliko ljudstva, da je bil veliki vrt premajhen.

Dijaški shod v Sevnici.

Narodni shodi so v obče velike važnosti, po takih shodih se jako širijo narodna in druga dobra načela, shodi sploh pomagajo do sporazumenja in edinega postopanja bodisi na političnem, bodisi na gmotnem in duševnem polju. — Da se je začel naš narod zavedati svoje narodnosti, da je sploh začel misliti in se zanimati za vsakovrstni napredek, tega so raznu listi največ uzrok tudi razni javni shodi, tabori in drugi.

Na javnih shodih se tudi mejsebojno spoznavamo, občenje se pospešuje, zveza mej narodnjaki postaja tesnejša in intimnejša in ložeje postane delo v vseh strokah javnega življenja.

Shodi so torej neprecenljive važnosti in koristi. Ako pa imamo uzrok, vesleti se kakih shodov, moramo se še prav posebno veseliti dijaških shodov. Naša učeča se mladina predstavlja bodočnost našega naroda. — Iz teh mladih dijakov nam nastanejo uradniki, poslanci, s kratka, nastane nam narodna inteligencija in kolikor boljša, bolj navdušena za vse pravo, lepo in dobro je ta inteligencija, toliko boljše je za narod.

Žalostno bi bilo, ako bi naši dijaki ne bili navdušeni za narodno prosveto in za napredek našega naroda v vseh strokah, mlačnost naše učeče se mladine v narodnih zadevah pomenila bi gotovo slabo bodočnost našega naroda; čim pa vidimo in se prepričamo, da je naša mladina navdušena za blagost svojega naroda in

je njemu srčno udana, smemo našemu narodu prorokovati vedno bolj bodočnost. Na mladih svet stoji.

Ni lepšega, milejšega petja, ni bolj navduševalnega govora, bolj v srce segajoče deklamacije, nego je pesen, katero pojo krepko doneči, nepokvarjeni glasovi mladine, nego je govor, katerega govori mladenič v žaru svoje naravne navduševnosti.

Prepričali smo se v mnogih krajih, posebno pa na Primorskem, da je dijaško petje narod kar elektrizovalo; narod sploh najraje posluša pesen in govor, ki navdušeno kipi iz mladeniških prs. S tem še nismo hoteli reči, da se mladina zlorabi v politične svrhe; politika mladine je in mora biti politika srca, ali uprav ta politika srca seza globoko v srca prostega naroda; on jo boljše umeje, nego pa politiko zrelih politikarjev.

Da se torej naši slovenski dijaki shajajo k skupnim veselicam, to nas more veseliti, to nam mora biti dobro, da se naša mladina, ljubka naša, da jo v šoli posebno ne navdušujejo za uzore zgodovine in da jej tu in tam celó gasijo gorečnost za domovino, — vendar le navdušuje za najlepše uzore domoljublja, in ta dokaz nam je tolažilo v sedanjih burnih časih boja za pravice našega naroda.

Mi želimo iz srca, da bi prvi shod dijakov iz vseh slovenskih pokrajin ne bil prvi in zadnji, ampak želimo, da bi se taki shodi ponavljali vsako leto o počitnicah, in sicer vsakikrat v kakem drugem kraju. Naša učeča se mladina naj si bode

PODLISTEK.

Sedmi orientalski kongres in avstrijski Slovani

Spisal dr. Karol Glaser.
Na slovenski jezik preložil Gr. Raván.

Pred petdesetimi ali šestdesetimi leti je beseda »kongres« oblastneje vplivala nego li dan danes; tedaj je značila ozbiljno družbo odrvenelih globoko mislečih diplomatov, pri zelenih mizi zbranih, kateri so razkosovali dežele, vstvarjali kraljstva ter osrečevali ljudstva po svoji navadi. Sedaj pak se už napravljajo kongresi v čast naših krilatih zračnih pevcev, izsledujejo se njih svojstva, stavijo se po mejnarodnih dogovorih posredstva v varstvo njih nežnega življenja.

Na visoki neuljuden sever zahajajo po več zimskih mesecev ozbiljni neustrašljivi učenjaki, bivajoč v ledenih prostorih, ki nima nikake narednosti (ugodnosti) brez katere olkanci skoraj živeti nemo-rejo. Domov se vračajo z bogatimi zakladi natoroznanstva, shajajo se vsako leto, razlagajoč uspehe svojega truda, svetujoč se o skupnem jednotnem delu.

Ako už ledni sever toll mika znanstveno izsledovanje, da njihove izsledovatelje druží v redne letne shode, potem se nikar ne čudimo, če je brez primere milneji vzhod daljna Azija, prvotni sedež Indo-evropejcev. Saj už narodna pesem malega slovenskega naroda sanja »o lepej indijskej deželi«.

Učenje klasičnih in semitskih jezikov pridno goje učenjaki raznih narodov už

od srednjega veka in na pričetku tega stoletja so ga povzdignoli na veliko stopinjo popolnosti.

Dominikanec »Raymundus de Pennafort« je priporočal l. 1259. učenje hebrejskega jezika; papež Klement V. je ustanovil na vleneskem zboru 1311—12. na vseh visokih šolah poučevanje rečenega jezika. Renschlin je uvedel v evropsko znanstvo hebrejščino, katero si je prisvojil pri učenem judovskem zdravniku »Obadi Sforro«, v Bologni; on, Renschlin je izdal prvo hebrejsko slovnico in prvi slovar 1506. l. ter je v Tübingen-u marljivo pospeševal učenje hebrejščine.

Temeljiti pouk druge skupine orientalskih jezikov reške Indoeranskega je mnogo mlajši ter ima svoj pričetek v devetnajstem stoletju in sicer od 1816. l. ko je izdal »Fran Bopp« svoje delo »Ueber das Conjugations-System der Sanskritsprache in Vergleichung mit jenem der griechischen, lateinischen, persischen und germanischen Sprache. Nebst Episoden des Ramazan und Mahabharat in genauen metrischen Uebersetzungen aus den Vedas. Mit Vorerinnerungen von Dr. K. J. Vin-dischmann, Frankfurt«.

Omeniti pak mi je prvič, da so gradivo v ta pouk pripravljali vojske onih narodov, kateri so bili v trgovske dotiki z orientom. Drugič pak, da je rečeno delo ustanovilo temelj pouku primerjajočega jezikoznanstva indo-evropskih jezikov na podlagi staro indijskega—sanskritskega jezika.

Če govorim o zgodovini sanskritskega pouka v Evropi v minolem časi, ne sklada se to z mojim namenom, a upam v potpežljivost čestitih čitateljev, zato jo le na kratko omenim. Dva uzroka me napeljujeta v to, prvič ker so rečene de-

janske razmere v obče premalo znane, drugič pak se dokaže, akopram so Nemci, za sedaj na krmilu v jezikoznanstvenem pouku, da so tudi možje drugih narodov mnoga stoletja pred njimi pravo uvidevali in oznanjevali; naj le omenim, da je prvo slovnico sanskritskega jezika v Evropi na svetlo dal avstrijski Slovan. (Obširneje pozneje).

Rekel sem už prej, da so možje obmorskih narodov prvi spoznavali sorodnost staro-indiščine in staro-eranščine se členi velikega indo-evropskega debila. Veselje do potovanja in odkrivanja v 15. in 16. stoletju je pospeševalo težnje v odkritih deželah kristjanstvo razširjevati, ter je dovedlo do tega, da so se ozirali na nje in obdelovali vzhodnje azijske jezike. Italijan »Antonio Pigafetta« je prvi prišel z Magalhaens-om (1519—1522) okrog sveta, ter si je potovaje nabiral besede dotičnega narodovega jezika in krajev, koder je hodil. On je prvi mej potniki, ki ima mnogo zaslug o jezikovem znanstvu. Glej. Benfey, Geschichte der Sprachwissenschaft pg. 221.

Italijan Philippo Sassetti živeč v Indiji od 1583—88 poroča prvi mej vsemi Evropci o staro-indiškem (sanskritskem) jeziku v svojih pismih o Indiji (izdal Marucci 1855. l. v Florenciji), da je rečeni jezik podoben v marsičem laškemu — et ha la lingua d' oggi molte cose comuni con quella, nella quale sono molti de' nostri nomi e particolarmente de numerii 6, 7, 8, e 9. (staroind. šaš, saplan, oštan, novan.) Dio staroind. deva) et altri assai, pg. 415 — On vé, da je staro-indijski (sanskrit) njih znanstveni jezik — sono scritte le loro scienze tutte in una lingua, che domandano Sanscruta, che vuol dire bene articolata.

Prihodnje stoletje je objavil nemški

misijonar Henrik Roth, ki se je učil 1684. l. staroindiški, da mu je bilo moč razgovarjati se z Brahmani. Glej Fried. von Schlegel, Sprache und Weisheit der Inder Vorrede pg. XI. V rečenem stoletju so se posebno Holandci znanstveno odlikovali; Had. Relandus (1676—1718) se je ukvarjal v svojih Dissertationes miscellaneae, Utrecht 1706—8, s ostanki staroindijskega in staroperzijskega jezika; Claudius Salmastius znamenit učenjak sedemnajstega stoletja, poznaveatelj skoraj vseh tedaj znanih jezikov, opisuje sličnost številka v grškem, nemškem in perzijskem jeziku.

Požrtvovalni Francoz Abraham Hyacintha Anquetil du Perron (roj. 1731. u. 1805.) je posredno mnogo storil v poznavanje staroindiščine. Ker mu ni bilo možno, nikakor drugače utešiti svoje želje do znanstva, šel je v Indijo kot navaden vojak. V Suratu ga je učil nek Parz staroindiščine, tu je nabiral tudi rokopise. Vrnovši se v Pariz, vredil v Aziji nabrano gradivo ter izda kot najvažnejši plod svojega truda francoski prevod perzijskega sv. pisma na svetlo: »Zend — Avesta, ouvrage de Zoroaster itd. Traduit en français sur l'original zend, avec des remarques et accompagné de plusieurs traités à éclaircir les matières qui en sont l'objet.« 1771.

Nemec B. Schultze je za Sassetti-jem prvi opozoril na istovnost staroindijskih, latinskih, grških in nemških števil.

Prišel pak je čas, ko se je jelo več jezikov v jednem delu po jednotnem načrtu obširneje obravnavati. Misel do takega dela se je rodila tam, kder je množina in raznovrstnost jezikov sama ponujala priliko v tako delo, v mnogorodnej Rusiji je carica Katarina už kot velika kneginja imela veliko ljubav do občega

gotova, da jo bode narod povsod prav tako navdušeno sprejemal, kakor jo je sprejel v prekrasni Sevnici. — Ti shodi bodo koristili mladini, še bolj pa našemu prostemu narodu, kateri pazljivo opazuje korake mladine, katero pri vsakej takej priliki sprejme z največjo simpatijo. Uprav zaradi tega pa tudi mi dijaški shod v Sevnici prav navdušeno pozdravljamo ter izražamo željo, da bi to bil začetek še večim in sijajnejšim shodom. Dijakom pa, kateri so prvi sprožili to prekrasno misel, naše priznanje, prvič zaradi ideje same, drugič pa tudi zaradi lepega, pametnega vedenja.

Le naprej mladina, naša bodočnost!

Politični pregled.

Notranje dežele.

Na Štajerskem so se včeraj pričele deželnozborske volitve v kmetijskih občinah. Slovenci na Štajerskem so pri prvotnih volitvah storili svojo dolžnost, zato so včeraj brez dvoma v vseh krajih zmagali. Slava jim.

Na Koroškem so bile včeraj volitve v velikem posestvu; ni dvoma, da so tam zmogli nemški liberalci, ker so konservativci preleni in mrzla sapa iz teutoburškega gozda po Koroškem še hudo brije. Pa tudi tja še potegne južni veter, i ta čas ni tako daleč.

Koroški Slovenci s deželnim poslancem Abujo menda niso mnogo pridobili. Priobčil je namreč ta mož v dunajskih judovskih časnikih izjavo, da se strinja z načeli naprednjakov, da je po rodu Slovenec, da sovraži narodnostni razpor na Koroškem, i da v tej deželi pripoznava vodstvo Nemcem. Povedal je dosti. Vsled kakih spletk so njega postavili koroški narodnjaki za kandidata, to nam ni znano.

Avstrijska in ruska vlada ste sklenoli dogovor, po katerem bodo varšavska sodišča in tamošnje državno pravdnštvo neposredno občevala s krakovskimi in lewovskimi sodišči v vseh civilnih in kazenskih zadevah.

Shod Kalnoy-a z Bismarkom dela dosti ugibanja časnikarjem, ni sicer dvomiti, da ima poseben političen pomen, a prav gotovega o tem menda ne vé nihče, ki ne gleda za kulisa. Nekateri hočejo vedeti, da se državnik dogovarjata o orientalskih zadevah, o naredbah zoper anarhiste, o carinske in trgovinske zvezi mej

glosarja, za koji se je tudi sama mnogo trudila.

V rečenem delu se je primerjalo 285 besedi (samostalnik, pridevniki, glagoli, zaimki, prislovi in številniki) v 149 azijskih in 51 evropskih jezikih in narečjih. V poskušnji je zbrala carica sama mnogo besedi, katere so se tiskale v ruskem, latinskem, nemškem in francoskem jeziku, ter se razposlale po vsem ruskem carstvu, ruskim poslanikom v vnanjih deželah in raznim učenjakom s prošnjo, naj vse te besede prelože na kolikor možno tujih jezikov. Sloveči potovalec Pallas je bil urednik. Delo je prišlo na svetlo v ruskem in latinskem naslovu: 1787. l. v dveh zvezkih; latinski naslov prvega izdaja slove: »Linguarium Totius Orbis Vocabularia comparativa: Augustissimae cura collecta«. Drugo izdaje je imelo samo ruski naslov, glaseč se: »Slavnitelnij Slovar vseh jazikov i narečij po azbučnemu porjasku raspoloženij«.

Na ukaz carice je delo popolnoma preustrojilo in pomnožilo glede afrikanjskih in amerikanjskih jezikov Božidar Jankievič de Mirdewa ter ga izdal 1791. l. v štiri zvezkih.

Da se tudi ni porabilo vse nakopičeno gradivo, vendar se v njem primerja 164 azijskih, 55 evropskih, 30 afrikanjskih in 23 amerikanjskih, vkupe 272 jezikov.

Ker se je moralo delo na vso sopo zvrševati, zato ni bilo možno delati z ono kritično natančnostjo in skrbjo, ki je tacemu velikemu delu neizogibno potrebna, dasi bi tedaj bilo že možno. Ker se je v njem toliko jezikov razpravljalo, zato je imelo delo velik vpliv, posebno pa je pospeševalo odlično ime glavne spisateljice znanstvena jezikovna raziskavanja in spodbujalo v nove poskušnje.

Avstrijo in Nemčijo; drugi zopet sumijo, da se Bismark hoče postaviti zoper Angleško. Bismarka namreč hudo peče, da angleška vlada nekako pisano gleda nemške naselbine v Afriki in zato bi se rad maščeval, ker pa sam zoper Angleško ne more nič opraviti, zato bi rad dobil na svojo stran vse velevalsti, celo Francosko, da bi skupno uničevale angleški vpliv, kder bi le mogle. Ta menitev ni brez podloge, in s to je tudi orientalsko prašanje v najtesnejši zvezi. To menitev posebno podpira poklicanje nemškega generalnega konsula v Egiptu k Bismarku v Varzin, kakor tudi napadi pod Bismarkovim vplivom stoječih nemških časnikov na angleško vlado in blinjenje Francozom. Ti časniki namreč Francoze opominjajo na to, kako jih povsod Angleži izpodrivajo in koliko bi jim lahko Nemci koristili, da bi Francozi sami ne imeli nobenih troškov. Bismark bi menda rad provzročil razpor mej Angleško in Francosko, da bi oslabil obe državi in pri tem Nemčiji kaj priparantal. Mogoče je tudi, da je pogovor o naredbah zoper anarhiste, ker ti so vsem državam bolj ali manj neprijetni i nevarni; da bi pa šlo za carinsko in trgovinsko zvezo mej Nemčijo in Avstrijo, to ni dosti verjetno, ker so razmere v obeh državah prerazlične, da bi se taka zveza mogla sklenoti in Bog je nas varuj, ker našej državi bi bila zelo škodljiva.

Vladni časniki poročajo, da sta se Kalnoy in Bismark v vseh prašanjih porazumela i nekateri politični krogi hočejo tudi vedeti, da se snidejo avstrijski, nemški in ruski cesar.

Dalmatinskemu deželnemu namestniku, baronu Jovanoviču, ki je na Češkem nevarno zbolel ter so zdravniki že obupali, da se ozdravi, povrača se zopet zdravje.

Vnanje dežele.

Črnogorska vlada sklepa s Turčijo pošto pogodbo.

Rumunjski kralj pride 29. t. m. v Belgrad obiskat srbskega kralja, 30. t. m. pa zopet odpotuje.

Na balkanski in rodopskih gorah so se razbojniške čete tako pomnožile, da delajo preglativo vstočnej Rumeliji in Turčiji. Zato ste se dogovorili obe vladi, da boste skupno postopali zoper razbojnike.

Bismark se je italijanskemu ministru Manciniju zahvalil, da je italijanska vlada nemške predloge v egiptovski konferenciji podpirala in tudi za to, da je priporočala, naj se nemški zastopnik pridruži komisiji za egiptovski državni dolg.

Kraszenskega prošnjo za pomiloščenje je nemški cesar odbil.

Francoska zbornica je 15. t. m. spre-

Mož, ki je na srečno začetej poti dalje deloval, on je v zahodne Evrope zelo nardarjen in vrlu učen Španec Lorenzo Heras (1735-1809).

On je bil jezuitovec in več časa misijonar v Ameriki, oče mnogim slovniciam. Ko so odpravili jezuitovski red, prišel je v Rim, kder se je shajalo mnogo redovnikov, tam mu je bilo moč mnogokaj poizvedeti o nekulturnih jezikih. V Madridu je prišlo na svetlo 1800-1805 v šestih zvezkih njega glavno delo: »Catalogo de las lenguas de las naciones conocidas y numeracion, division y classes de estas segun la diversidad de sus idiomas y dialectos«.

Pri raziskavi genealogične zveze narodov z jezikovo pomočjo je popisovalna stran nekoliko šibkeje razvita, a ker se je pri primerjevanju opiral na slovnico in lastno sodbo in bil kos tvari, zato se nam tu vidi pisatelj boljši.

Ker kanim natančneje navesti dela nenemških pisateljev, omenivši očaka Mitthridata, vračam se do onih mož, kateri so se s staroindiščino ukvarjali.

Oč Spancev se vračamo k njim bliznjim sosedom Francozom. Tam je bil otec Pons, ki se je ukvarjal se staroindiščino in poročal v zanimivem pismu z dne 23. novembra 1740. l. otcu Duhalde-ju glede slovniskih del o staroindiških jezikih. Zopet je bil Francoz De Brosse, ki je opozoroval na rečeno, tedaj zelo važno pismo.

Mej Nemci je bil nastopnik Rott-u, jezuitovec Hanxleden, ki je šel 1699. l. v Indijo in bil nad 30 let misijonar v Malabarji. On je prvi Evropejec, ki je pisal sanskritsko slovnico, ki ni prišla na svetlo; njega rokopisno ostalino je rabil Vezdin, kar bomo takoj videli.

(Dalje prih.)

jela tonkinski kredit z 350 glasovi proti 132; drugi dan pa je sprejel ta kredit tudi senat z vsemi proti enemu glasu.

Francoska vlada je 16. t. m. predložila senatu načrt zakona o volilni predrugebi v senat, kakor je ta predrugebe sklenol kongres. — Potem pa ste se obe zbornici zaprli.

V Aleksandriji je 16. t. m. prišlo 8000 oseb, ki imajo pravico na odškodovanje za škodo, storjeno jim v zadnjem upor, h guvernerju zahtevaje, naj se jim škoda povrne. Guverner je v podkraljevem imenu zagotovil, da se kakor hitro mogoče pravičnim tirjavam zadosti.

Iz Sudana se poroča, da je Mahdi zbral svojo vojsko v Obeidu, ker mu manjka streliva in da preti s pomoritvo vseh ujetnikov, ako se Angleži vzdignejo zoper njega. Iz Kahire pa se brzjavlja, da so trlje bataljoni angleške pehote in oddelke konjice že pripravljeni, da odidejo po Nilu v Vadihalfo. Mudir iz Dongole je naznanil, da je dobil list od Gordona, pisan 20. junija, v katerem pravi, da je v Kartumu vse mirno, in praša, kako je v Dongoli.

Poročila iz Tonkina, kakor jih prinašajo angleški časniki, popolnoma so nasprotna onim, francoskih časnikov. »Times« hočejo vedeti, da je francoska vlada zavrgla posredovanje nemške, angleške in amerikanjske vlade, da je kitajska vlada odbila vsako odškodovanje in Franciji napovedala vojno ter da pošilja velike vojaške čete na mejo. Francoski vladni časniki pa trdijo, da na vsem tem ni nič resnice in da nobena tuja vlada ni ponudila francoske posredovanja. Zadnji časniki dalje trdijo, da se pogajanje nadaljuje i da francoska vlada utegne znižati odškodnino, ako kitajska vlada dovoli Francoskej več koristi v trgovinske pogodbi.

DOPISI.

Iz Podgradske občine, 11. avg. (Samovoljnost). — Včeraj je bilo opasilo v Pregarijah. A. G., ki ni krmar, točil je pivo in plačal dajac od njega. Da ni imel pravice za točenje, to je danes postranska stvar, ker razpravljati hočemo o samovoljnem postopanju občinskega občinskega tajnika iz Podgrada, ki je v družbi z dajarci preiskoval njegovo in hišnega gospodarja stanovanje, misleč, da najdejo vino. Niso ga našli. Pa tudi, ako bi ga bili. Vino sme vsak imeti. Prodajati ga ne sme vsak, posebno brez dajce ne. Dokazati je tedaj bilo treba, da je A. G. vino prodajal in ne, da ga je imel. S tem pa, da so preiskavali privatna stanovanja, pregrešili so se proti najsvetejšim praviciam, katere so državljanom v ustavi zagotovljene. Dovoljenja za preiskovanje niso imeli, ker bi ga bili morali pismenega dotičnim vročiti. To so menda vedeli tudi c. k. finančni stražniki, ki so bili pred hišo, a se niso udeležili preiskave.

Nepristojno nadlegovanje davkoplačevalcev od strani tukajšnjih dajarjev je znano. Za posamezen slučaj so bili osigovani oni in njih pomagači uže v »Našej Slogi« in »Edinosti«, kakor so zaslužili. Samovoljno postopanje občinskega tajnika, ki ni omejeno samo na to zadevo, pa tudi preseda uže vsej občini. Le en glas je: župan pleše, kakor tajnik piska! Molčali smo do zdaj o tem in potrpeh. Greh pa bi bil, ako bi tudi včerajšnji dogodek zavrili s plaščem pozabljivosti. Vsaj najsvetejše pravice državljana naj se spoštujejo!

Takrat ko se je govorilo v občinskem zboru o tajniški službi, odločno se je upirala skoraj polovica odbornikov imenovani sedanega tajnika. Pred glasovanjem so zapustili zbor, ki je bil potem nesklepčen. A ostali so vendar pritrili predlogu županovemu. Manjšina je vložila pritožbo proti nepostavnemu sklepu. Okrajno glavarstvo je priznalo, da sklep ni bil pravilen, a — vendar ga je potrdilo! Pa ne, da je vedelo, da bode ta tajnik uradoval nemški?!

Da nas ne bi kdo napak razumel, izjavljamo, da mi nikakor nečemo zagovarjati sleparije. Prav je, da se poišče in ostro kaznuje vsak, kdor hoče podjetnike dajce, ali občino, ali kogar si bodi ogoljufati. Da pa se pri tem ne sme samovoljno postopati, to je tudi naša misel. Ker potem ni več nobeden varen, da se ne bi nanj kak sum navail in da ne bi imel enakih sitnosti, ako je tudi najpoštenjši človek. Posebno pa moramo zahtevati, da se spoštujejo najsvetejše pravice, katere je cesar z ustavo zagotovil svojim državljanom.

Prepričani smo, da bodo kompetentne

oblasti prav v tem slučaju strogo postopale, ker se je vsa vršila v dan shoda, tedaj ko je največ ljudstva zbranega. Prepričani smo, da bodo vedele doseči temeljnim zakonom popolno veljavo, da se ne bode, kakor v tem slučaju, zakon od 27. okt. 1862 o hišnej pravici, na tak samovoljen način prekrševal.

Gorica 16. avgusta. — Najse števílo tvojih dopisovateljev še za jednega pomnoži, kajti sveta in opravičena stvar »Slovenskega podpornega društva«, katero društvo bi morala vlada radi dobrodelnih namenov in preblagega smotra posebno podpirati in njega razvitek pospeševati, ona je ob enem sveta stvar vsega naroda in čast društvenega predsednika je ob enem čast vsega odbora, ki je po svoji sestavi čestipolen in po vsejši in nesebični delavnosti odlikovan. Kot ud izrekam na ovi način javno našemu slavnemu odboru in marljivemu predsedniku svoje in svojih soudov pripoznanje in spoštovanje! Hvala odboru, ki je možato postopal, če tudi so mu nekateri domači »diplomati«, koji se prilizujejo na »zgoraj« in se v odločilnem trenutku laskajo na »vzdol«, hoteli polena metati pod noge. Nikakor so nam dopadati ne more, da je hotel oni velikaš novejši dobe, ki je doslej nekako slul kot voditelj goriškega naroda, napadati na predsedništvo — a vendar je dobro in sadaj jedino pravilno, da mejsebojni prepis opustimo in da se branimo lahonskemu nasprotniku, kojega organ je slaboglasni »Corriere«.

»Triester Tagblatt« je sicer dne 1. avgusta t. l. v uvodnem članku »Graf Robliant« pisal: Für Oesterreich bedeutet die Irredenta keine (!) Gefahr. Die Handvoll Lumpengesindel, welches bei uns zu Lande die Geschäfte dieser biedern Parthei besorgt, kann nie und da den Staatsanwalt interessiren, die Kerkermeister in Bewegung setzen und wenn es hoch kommt, den Henker beschäftigen, aber politisch sich geltend zu machen, dazu ist diese Schwefelbunde denn doch zu unbedeutend, zu mesquin, zu miserabel... Nekoliko resnične, nekoliko neresnične besede; kajti našo slavnost je gotovo le preprežila bojazen pred »iredentom«; nje se je zbal visoka vlada.

Treba je to na višem mestu dokazati, treba bi bilo to javno v deželncm zboru pojasniti — a oportuniteta hyperoportuncev je vse popačila in pokvedala. Domačega prepira nam pa ni potrebno, kajti sedaj se morajo vse moči zjediniti, da se bo 5. oktobra slavnost častno vršila.

Dopada se nam pa vendar ne, da se je po vplivu nekaterih oseb sklenolo, da se prvotni program opusti in da se bo slavnost vršila na Rojicah. Tako smo svoje pravice uže sami nekako okrajšali, kajti Rojice ne spadajo več k mestu, ampak h kmetijski občini Standerž. Zapustili smo domača tla in šli v drugo občino, če tudi je sedež našemu društvu mesto Gorica. Da je tam lepši prostor, da nam vrli Standeržani ne bodo delali zaprek, da nas bratovski sprejmo, to vse nas nekoliko tolaži — a vendar bi bilo lepše, da bi se bil ohranil prvotni program. Italijandčiči so bili v prvi vrsti proti temu, da se slavnost vrši v mestu in gotovo bodo menj ropotali, ko zvedo, da smo šli na deželo, v bližnji Standerž, v kraj, katerega je župan naše gore list in ne Favettijeva porodnica. Na vsak način pa se mora skrbeti, da se po slavnosti, ki se ima na Rojicah vršiti, časten vhod skozi mesto, čez Travniki do društvenih prostorov dovoli, da zadobe vsa društva in vsi gostje pravico z vihrajočimi zastavami in z godbo stopiti v mesto in da bo tudi popoldanska veselica v mestu in ne morda v Solkanu. Mirni ali pa v Gergarji. V Gorici ima naše društvo sedež, tu naj se vsaj jeden del slavnosti vrši. Prevelika popustljivost ni na pravem mestu. Boljše je, da se sploh vse opusti, nego da bi odveč žalili narodovi ponos.

Nemškim poročevalcem našega mesta pa svetujemo, naj se ne smešijo po krivih sporočilih in telegramih, katerih so sedaj vsi dunajski in graški listi polni. Nemška čekarija o »Spaltung unter den Slovenen in Görze« je mlatva prazne slame, reč zapeljiva je za stare, brezzobe babe — a ne za nas. Če je v našej lastnej hiši jedna pojedina pega, uže samijo operemo in odstranimo; kar nas peče, to sami olečimo — pustite nas pri miru, tevtonski junaki, in prežite rajše na dohod bolnih Francozov, kojih v svojej fantaziji na stolice vidite. Pustite nam naše voditelje in ne stavljajte nam novih! Na ta način, da priobčite vi kako ime, škodujete ob enem osobi. Mi se mej seboj pomenimo in imamo toliko lastnih moči, da nam ni treba »Weltlofov« na pomoč klicati.

Sedaj nam ni drugega klica, nego »na delo, da se bo slavnost častno vršila«, vse drugo kasneje. Prej, ker je nujna potreba, okoli hiše in potem, če bo treba, v lastnej hiši. To drugo pa se mora mirno in premišljeno vršiti, kajti po nepremišljenosti bi se nam le izcimila škoda. V prvi vrsti toraj: »na delo« in prepri na stran!

Navdušeni in spretni narod se gotovo vdeleži velikanske slavnosti in bo mej tem natančno opazoval delovanje raznih naših mož — in konečno naj govori! Ne prenačimo se — a tudi sofičkom ne dajamo posluha!

Iz Postojne 18. avgusta. — Hud boj gleda volitve poslanca v deželni zbor se bliža svojemu koncu, ker kobri k malu padejo ter ni več dvombe, kako padejo, to sta pokazala dneva 15. in 17. t. m. Na Veliki Smarini je namreč sklical prejšnji nas poslanec dr. Zarnik volilce v Postojno, da jim da račun svojega delovanja. Gosp. dr. Zarnik je prišel, a volilci so ga pustili na cedilu, ker prišli so le štirje, katerim se ve da ni mogel dati računa. To je bilo slabo znamenje za našega poprejšnjega poslanca, vrnol se je nazaj v Ljubljano, da ni dosegel svojega namena. Na 17. dan t. m. pa je sklical gosp. Obreza volilne moze, in ta shod je bil dobro obiskan, zbralo se je nad 50 volilnih mož. Gosp. Obreza zaradi bohnosti ni mogel priti, poslal pa je pismo, v katerem izreka, da sprejme kandidaturu. Zbor je odprl g. Gruntar, notar v Logatcu, pozdravil dole volilce v Obrezinem imenu ter izrekel radost zaradi tako obilne vdeležitve. Tu moram pristaviti, da je imelo več došlih volilcev pooblastila od drugih mož, ki se niso mogli udeležiti zbora. Zboru za načelnika je bil soglasno izvoljen dr. Sterbenec, ki je zborovanje jako izvrstno vodil. Za Zarnika sta se potezala g. H. Kavčič in g. Valenčič, poslednji se ni prav dostojno vedel; pri glasovanju je dobil dr. Zarnik le 8 glasov, vse druge pa Obreza.

N. Krasa, 11. avgusta. — Nekateri naši župani dovoljujejo našej mladini veselice brez premisleka, premalo se brigajo za hude nastopke, koji izvirajo na plesiščih. Mladina si zdravje kvari, starišem pa njihovo imetje zapravlja, čeprav so ti mnogokrat v veliki zadrege zaradi domaćih potreb. A njih mladina o tem noče nič vedeti, le denarja hoče imeti, ako ne, pa si sama na umetni način pomaga ter tako domačo hišo razdira in to vse za ples, pri katerem se mlajša mladina pohujšuje z nesramnim petjem, nespodobnim vedenjem in bodi si slovenskim ali laškim preklinanjem. Mogoče da še besedice laški ne umeje, kletev pa mu uže dobro teče. Občinski župani in odborniki, zabranjajte kolikor mogoče take plesne, vsaj pa, če uže mora biti, naj se prične v bolj poznej uri, ne pa precej ob 1. popoldne o največji vročini; še živina rada počiva o tistem času. Ali naša mladina ni potrebna počitka, ko cele tedne mora neumorno na polju delati? Ako je mladina toliko lehkživna, morali bi pa župani biti bolj pametni ter ne dopuščati, da se v nevarnosti življenja po greza.

Iz Kanala, dne 14. avgusta 1884. — Sprejmi, draga »Edinost«, par vrstic iz tukajšnjega trga, in zabeleži jih v svoje predale, da bode povsod znano, kako slab je en del ceste pod Morskem, oziroma klanec, imenovan »pri Sedelcu«, in kake nesreče se zaradi tega na njem godé. Jedva je minolo leto, kar je sluga necega krčmarja iz Solkana, ko se je vračal iz Kanala proti domu, na tem klanecu svoje življenje končal. Meseca maja t. l. pa se je poštni voz iz Gorice ponesrečil na tem klanecu, ker je prestrm. Spodrsnol se je konju, da je padel, in ker drugi konjsam ni mogel voza vzdržati, začel je voz po klanecu navzdol drdrati, popotniki, to opozivši, poskačejo še srečno iz voza; voz se prekuone, močno poškodeje in ž njim drugo blago, ki je bilo v njem. Sreča še, da so prav o tem času prišli ljudje od šmarin iz Kanala, da so uhozege, vsega pobitega in splasenega postiljoza potolažili in mu pomagali. Danes pak je uže v enem letu tretja nesreča. Blaž Kočin, voznik s Tolminkskega, iz Reke Ravne, sodišče Cerklje, pejal je, kakor po navadi, naložen voz dil in druge stvari v Gorico; dospelvi na ta klanec, morda je premalo zavrl ali je bilo vzrok kaj drugega — to ni znano — povozil se je, da je na mestu mrtev obležal ter zapustil žalostno ženo. Vprašal bi rad, kdo je tega kriv? Le oni, ki imajo za to skrbi, da se tako nevarni klanec odpravljajo; saj poravnava ceste, delajo moste, popravljajo tu in tam, kar ni tako nujno in potrebno, ali za ta nevarni klanec se nič ne brigajo. Kanalsko županstvo se je uže večkrat za ta klanec in cesto potezalo, in Bog ve koliko prošelj uže vložilo, torej ono teh nesreč nič ni krivo. Priporočam Kanalcem, naj se sedaj obrnejo zopet na pristojno mesto; mislim, da zdaj vendar uže visoka vlada iz toliko nesreč sprevidi nevarnost in poskrbi, kar je tako kravno potrebno. Da bi se kaj takega pripetilo blizu Dunaja, vsi judovski časniki bi zagnali grozen hrup zoper vlado in navalili z vso močjo na Taaffeja, da more odstopiti, ker klanca ni popravil, da celo v državnem zboru bi utegnolo zagrmeti: sedanja vlada je

teh nesreč kriva! a mi smo daleč od Dunaja! tudi nismo tako abotni in hudobni, da bi take nesreče valili na Taaffeja, naših nižjih gospodov pa vendar ne moremo popolnoma opravičiti; te bi se morale bolj brigati, da se takim nesrečam konec stori.

Sevnica, 16. avgusta. — (Izvirno poročilo o dijaškem shodu). V petek 15. t. m., precej popoldne smo dospeli v Sevnico. Bilo je nas Tržačanov dijakov in drugih rodoljubov prav lepo število, mej nami tudi državni poslanec, g. Ivan Nabergoj. Kakih 150 dijakov, ki so bili uže jutraj došli v Sevnico, pričakovalo nas je na kolovozu; z njimi je došlo tudi mnogo sevnških rodoljubov in sevnški župan, g. Veršec, c. k. notar in eden vrlih vodjev štajerskih Slovencev, pozdravil je na kratko a presrečno naše dijake in druge goste. — Na to pa je dijaški pevski zbor zapel par prav lepih in krepkih.

Sprejem je bil preprost, a toliko bolj srčen; vsi gostje smo se koj čutili popolnoma domače v prijaznej Sevnici. Na kolovozu so nas čakali tudi vozovi, kateri so nas peljali v razne gostilne v Sevnici, v katerih smo se okrepčali. Z našim vlakom je došlo tudi kakih 30 do 40 dijakov, tako sicer da je njih število naraslo do blizu 200 in sicer so bili dijaki iz Ljubljane, Maribora, Gorice, Trsta, Novogamesta, Celja itd. Le škoda, da je bilo ves dan deževno vreme. Prihajali so popoldne štajerski rodoljubi iz raznih krajev ob Savi, priliko smo torej imeli, seznaniti se z mnogimi veljaki štajerskimi, ki so nas Primorci prav simpatično pozdravljali. Ob 8. uri se je začela beseda v sobanah g. Ibela. Pred vsem je v lepem govoru pozdravil dijake in goste gosp. sevnški župan, dober govornik in navdušen rodoljub, besede iz srca govorjene segale so nam globoko v srce. Za tem je krepak zbor, kakih 50—60 dijakov, zapel »Dijaško«. Petje je vodil g. Franc Pogačnik. — Akoprem so bili pevci od mnogih krajev in so prvokrat skupaj peli, vendar je petje šlo korektno; tudi klorature nismo pogrešali. Abiturjent, g. Franc Gestrin je govoril slavnostni govor, predstavljaj se nam je spretnega in simpatičnega govornika. Tempo, kadencia, povdarek, vse nam je razodevalo bodočega dobrega govornika, prav tako moramo pohvaliti deklaratorja, gospoda M. Hubada. Od pevskih točk, katere so šle vse prav izborno, moramo še posebno pohvaliti čveterospev (Hajdrihovo »Lahko noč«), ali biser programa je bil pač samospev »Otok« za tenor. V gospodu Francu Pogačniku smo spoznali pri tej priliki tenorja, kateri se more meriti s slavnostnim tenoristom g. Medenom. Metalčen glas, občutljivo petje, največja čistota v visocini, to so prednosti, katere nam predstavljajo več, nego navadnega dobrega pevca. Da bi ta gospod, ki je tudi kot pevovodja pokazal svoj muzikalni talent, svojo muzikalno vedo še spopolnil na kakem konservatorju, ali ne bi morda on še nam lahko čast delal po širokem svetu? — Nehote se nam je vrinola želja, da bi gospoda Pogačnika enkrat radi slišali pri kakem večem koncertu v kakem Tržaškem gledišču.

Po besedi je bil živahen ples; naša mladina se je pridno sukala do jutra z elegantnimi krasoticami sevnškimi. Mi starejši narodnjaki pa smo se veselili z napatnicami okolo raznih miz v stranskih sobah in na vrtu. — Le škoda, da je dež dosti motil naše veselje. — Omeniti nam je še izvrstnega zagrebškega orkestra, ki je kaj izvrstno godel večinoma naše in hrvatske narodne.

Pohvaliti nam je konečno še vrle Sevnščane, ki so dijake tako slovesno sprejeli, Sevnico s prekrasnimi, narodnimi zastavami in slavalokom okrasili in sploh vse sturili, da so gostom napravili par prav prijetnih ur v prijaznej Sevnici. Presrečna hvala vrlému gosp. županu in rodoljubom sevnškimi! pa tudi gostilne narodnjaka gosp. Simončiča ne smemo pozabiti; tam smo se čutili popolnoma domače; bili smo dobro in jako po cenipostreženi in dijaki so pri tem gospodu našli tudi gostoljubno prenočišče. — S kratka, one prijetne ure mej našo mladino, ki se je skoz in skoz taktno in lepo vedla mej prijaznimi štajerskimi brati, ostanejo nam Primorskim gostom vedno v najlepšem spominu. — Le to obžalujemo, da je bilo za to pomenljivo slavnost v Sevnici premalo zanimanja v središču Slovenije. — Sicer pa so naši vrli dijaki od vseh strani dobili prav mnogo telegrafskih pozdravov, katerih važnejši navajamo tu le:

Borovnica. — Nadobudni naši mladeži, da nam ostane vsikdar značajna, kličemo srcem na zdar! Danilo in Ivan Majaron, Franjo Papir.

Celje. — Domovina mili kraj, bod vesela sedaj, ker razvija se mladost, pod načelom vrlih mož. Pevci celjske čitalnice.

Dunaj. — Živela sloga med slovenskimi dijaki; združeni kakor danes delajte v bodočnosti za narod krepko, odločno, navdušeno. Pereat mlačnost in prožnost Slovenija.

Trst. — Pesmo za dom, pesmo budimo mili narod, pesem naj bode orožje

proti našim sovražnikom, pesmo v boj in smrt za narodne pravice žele! Pevci delalskega podpornega društva.

Zagreb. — Ostanite zvesti politiki srca svojega. Živeli slovenski dijaki, kličejo Zagrebški Slovenci.

Rogatec. — Čestitka nadejnemu dijaštvu, da se razvija na čast znanosti in korist domovini Sloveniji, da se iste zjedinenje naskoro izvrši. Rajč, Urbanec.

Mozirje. — Zadržani se veselice vdeležiti, kličemo živila Slovenija, živeli zbrani dijaki, živeli bratje Slovenci. Za mozirske dijake Ivan Lipold.

Holodubčan. — Ker mi ni mogoče se udeležiti vaše veselice, voščim Vam tem potom najboljšega uspeha, vzlasti pa, da bi mati bila vsakoletnim veselican v prid slovenske narodnosti. Legó.

Ljubljana. — Širiti narodno zavest, delati slošno povsod za napredek in povzdigo Slovanstva: mora biti naše geslo. Živila slovenska mladež. Dr. Bleiweis prvoednik Čitalnice Ljubljanske.

Mozirje. — Koder razlega se petje, sreča obseva ves kraj, radosti klije tam cvetje, zemlja prestvari se v raj. Sigl.

Ljubljana. — Slovanska mladež, up naše bodočnosti pozdravljena bodi tisočkrat! ostani vedno zvesta svojemu narodu in nikdar ne kreni niti za las s pota, po katerem hodiš. Danes prisezi zvestobo svojemu narodu na veke in trdno se ga okleni ter brani pri vsakej priliki ponosno njega svetlinje. Iz sokolskih naših neomahljivih prs doni naj ti k današnjemu se stanku slava! Bog blagoslovi tvoja pota in pospeši idejo vkupnega Slovanstva, živila slovenska vzajemnost! Na zdravje! Ljubljanski sokol.

— Iz Ljubljane: zbranim slovenskim dijakom slava! Naj vsaki od vas celo življenje ostane kar danes navdušeno prisega. Zvesti sin slovenskega naroda Dr. Vošnjak.

St. Pavel (Savinjska dolina). — Zbranim narodnim dijakom srčen pozdrav. Sv. Pavelski Slovenci.

Zarec. — Živila složnost mej slovenskimi dijaki, diki naše bodočnosti, prihodnjimi neustrašljivimi boritelji za narodno pravo i prosveto. Gromoviti na zdar. Narodni Zadržani.

Trst. — Tesno objemite znanost, dragi dijaki, ogibajte se sedaj še politike, mnogo uspeha in zabave Vam želi Zvab.

Ajdovščina. — Če Bog da, ne več upjočim v puščavi, ampak zdravo seme sejočim mej čili narod kličemo: Slava! V duhu z vami Ajdovski dijaki.

Šmarje. — Vsem zbranim dijakom in navzočim rodoljubom kličje trikratni živio! Šmarjski dijaški klub.

Mengeš. — Na potik S. Gregorčiču zbranim gostom in dijakom trikratni: Živio! Blaž, Konečnik, Mozirska dijaka.

Celje. — Trikratno živio in slava narodnim dijakom kličje: Celjske Slovanke.

Dunaj. — Prodajaj dijak slovenski, zgolino nemčurstvol Luyoset Kranjski.

Brežice. — Slava našej Slovenskeji vzajemnosti, napredujočej mladini kličje odsotni Slovenci Breški.

Radovljica. — Bratski vam pozdrav. Živel naš narod in njega zvesti sinovi. Klinar, Cvrlin, Olifčič.

Postojna. — V Postojni zbrani rodoljubi kličemo slovenskeji mladini nadopolnenu narastaju gromovito živio! Kder srce naše je mladine, tam bodočnost domovine. D. Zarnik, Dr. Pitamic, Dr. Roje dež. poslanec, Ivan Hribar, Železnikar Trstenjak, Žnidaršič, Kavčič, bratje Lavrenčič.

Trst. — Slovenci z Adrije pozdravljajo svojo milo mladino, katere naj ostane denašnji dan v večnem spominu. Tržaški Slovenci.

Trst. — Milo slovenskeji mladeži zalogu naše skupne boljše budućnosti, kličje srdačan živio! Mandič.

Trst. — V duhu z vami mladi sokolovi, kličeva vam in našema prvaku Nabergoju navdušeno živio. Žitko, Tosti.

Trst. — Sokolite in krepite se vzajemno mili brati, da bodete zmiraj pripravni skoditi v boj za svete naše pravice; živila slovenska mladina, kličje odbor delalskega podpornega društva.

Trst. — Ženski oddelek delalskega podpornega društva pozdravlja slovensko mladino in kličje njej gromovito živio!

Maribor. — Nadepolnej slovenskeji učečej se mladini zbrani v Sevnici: Srčen pozdrav in živila! Ostanimo zvesti domovini in uzorom v srečnih, pa tudi v britkih urah. Bodočnost je naša. Stanovitni umagajo in hodo zmage slavo uživali. Neudajmo se! Čagran.

Slovenji gradec. — Vseslovenski dijaški veselici kličemo: Živila! Slovenjegraški slovenski dijaki in domoljubi. Atteneder, Barle, Verdič, Kristan. — In še kakih 6 drugih telegrarav in 5 dopisov, katerih nismo imeli prilike prepisati.

Domače in razne vesti.

C. k. mornarica. V petek se je zakotvila pred Trstom parna korveta

»Frudenberg«, ki ima na krovu 210 mož posadke in 4 kanone; v saboto pa je prišla kanonica »Hum«, ta ima na krovu 124 mož in 4 kanone. Zadnja je v nedeljo zvečer zopet odplula, ob enakem času pa dospela parna korveta »Helgoland«, ki ima 262 mož posadke in 4 kanone na krovu.

Italijanski generalni konzul Durando je odpotoval v Rim. Govori se po mestu, da je to pot povzročilo očitane nekaterih časnikov, da v Trstu pod italijanskim grbom nahajajo neodrešeni preveč svobode. To vest prodajamo, kakor smo jo kupili.

Prepovedan zemljevid. Tržaško deželno sodišče, kakor tiskovno sodišče, prepovedalo je nov zemljevit Italije, razdeljen v 69 okrožij (La nuova Carta dell'Italia spartita in 69 Provincie) ter zaukazalo, da se ima uničiti. Izdal je ta zemljepis P. Casentini v mestu Lucca.

Morskega volka so videli zopet v saboto zvečer blizu javnih kopališč pod Greto; dolg je okoli tri metre.

Delalsko podporno društvo. Odbor tega društva naznanja svojim udom, da mora vsak ud, kateri se udeleži slovesnega spreveda v nedeljo, imeti tudi društveno znamenje. Tisti udje, ki še nimajo takih znamenj, dobé jih v društvenem uradu, po 30 soldov komad. — Želje je, da se baš cerkvene slavnosti udeleže vsi udje del. podp. društva in tudi mnogi okoličani, in okoličanke, kateri so s tem prav prijazno vabljeni, da se udeleže ne le maše, temuč tudi spreveda.

Tržaške novosti. Borsna deputacija je razpisala darila baron Konstantin Rayerjeve ustanove v znesku f. 4200, katere se razdele mej obubožane trgovce in mornarje tržaške po zneskih od for. 100 do f. 400 po večji ali manjši potrebi. Pošnje je treba predložiti do konca septembra.

Umrla je včeraj v najlepši starosti gospa Marija pl. Rosetti-Skander, soproga obče spoštovanega c. k. komisarja, mestnega odbornika in tržaškega patricija, gospoda Paškvala pl. Rosetti-Skanderja.

Trojčke. Gospa Slovincem dobro znana tržaškega trgovca Matevže-ta je v nedeljo porodila trojčke, enega fantiča in dve deklici. Vsi so živi, ali nekoliko slabotni.

Utonil je v nedeljo zjutraj šestnajstletni mlarski učenec Ivan Komič. Lovil je ribe pri sv. Andreji blizu javnih kopališč; ker nikogar ni bilo blizu, ni ga bilo mogoče oti. Tramwayev konduktor je zapazil plavajočo truplo, katero so prenesli v mrtvašnico k sv. Justu.

Policijsko. V nedeljo popoldne so s ponarejenimi ključi odprli neznani tatovi prodajalnice Petra T. v ulici Riborgo št. 12. Odsneli so razne dragocenosti vredne kakih 800 for., potem 150 for. v gotovini in več drobiža. Kot sumnjivega tatvine so prijeli necega fakina. V ponedeljek so dolgoprsti na ulici ukradli nekemu gospodarju ladje listnik iz žepa, v katerem je bilo 175 ital. lir in nekoliko avstrijskih bankovcev in nekemu trgovcu zlat prstan. Policija je zasačila v ponedeljek zvečer 4 fakine, kateri so skozi spranje vrat hangarja št. 8 kradli kavo iz prerezane vreče ter jih precej odgnali v zapor. — Zaprla je policija zopet nekoliko nemarnih žensk, katere odvedejo na zrak.

Izpred porotnega sodišča. 64 letni kmet Josip Valič iz Lovrane je bil 15. t. m. obsojen na 6 let težke, poostrene ječe, ker je z dinamitovo patrono podrl en del hiše svoje ljube, in to iz maščevalnega namena, ker ga je zapustila. — 16. avgusta je bil obsojen 22 letni zidar France Kariž iz Trsta na 3 leta težke poostrene ječe zaradi nasilja izvršenega na 8 letni deklici. — 18. t. m. pa je obsodilo porotno sodišče 22 letnega fakina Ivana Velikonjo, tudi iz Trsta, na 3 leta težke poostrene ječe zaradi enacega posilstva na 7 letnej deklici. — Živalska odgoja, živalsko življenje.

V Gorici se delajo velike priprave, da se obletnica smrti rajnega grofa Chamborda, ki bode 23. t. m. na posebno slovesen način ohaja. Pričakuje se k tej spominjske slovesnosti mnogo Francozov iz vsega Francoskega.

Razpis štipendijev. Vsled deželno-zborskega sklepa prejetega v seji od 30. junija 1884 podelila se bosta 2 stipendija za obiskovanje tečajev na Dunajski šoli za umetnost in obrtnijo, ki se začneta prve dni oktobra 1884 in sicer:

1. eden štipendij 433 gid. znajdenemu rokodelcu, kateri bi hotel obiskovati zimski tečaj za rezirje in strugarje.

V tem znesku je zapopaden tudi strošek potreben za pripravo rezlarskega klopca in dotičnega orodja.

Ako bi se pa podelil štipendij rokodelcu, kateri bi bil uže previden s klopom in z dotičnim orodjem, mu odpa le primerni znesek v ta namen določen.

2. eden stipendij v znesku 614 gl. za obiskovanje tečaja za leto 1884/85 v III. sekciji za obrtnijo kovoznanstva in elektrotehnike in sicer ako bi prosvetci hoteli obiskati nižji tečaj, kder so podučje vključarstvu, mašinstvu in listvu, ali pa višji tečaj, kder po teoretično-praktičnem, bolj obširnem in znanstvenem poduku bi se iz

